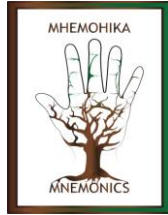

ROSA
LUXEMBURG
STIFTUNG
В УКРАЇНІ

ЦЕНТР СТУДІЙ
ПОЛІТИКИ ПАМ'ЯТІ
ТА ПУБЛІЧНОЇ ІСТОРІЇ
«МНЕМОНІКА»

УКРАЇНСЬКИЙ
ЦЕНТР
ВИВЧЕННЯ
ІСТОРІЇ
ГОЛОКОСТУ

КАФЕДРА
ПОЛІТИЧНИХ
НАУК
РІВНЕНСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО
ГУМАНІТАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

ПРОГРАМА

V Всеукраїнської науково-практичної конференції

«КОНСТРУКТИ ФОРМУВАННЯ / КОРИГУВАННЯ КОЛЕКТИВНОЇ ПАМ'ЯТІ»

(Рівне, 11–12 травня 2018 р.)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Максим Гон	доктор політичних наук, директор Центру студій політики пам'яті та публічної історії «Мнемоніка»
Анатолій Подольський	кандидат історичних наук, директор Українського центру вивчення історії Голокосту
Наталія Івчик	кандидатка історичних наук, голова правління Центру студій політики пам'яті та публічної історії «Мнемоніка»
Петро Долганов	кандидат історичних наук, член Центру студій політики пам'яті та публічної історії «Мнемоніка»
Алла Гнатюк	кандидатка економічних наук, членкиня Центру студій політики пам'яті та публічної історії «Мнемоніка»

*Конференцію організовано в межах проекту
«Палімпсести пам'яті»,
який здійснюється ГО «ЦСПП «Мнемоніка»
за підтримки Rosa Luxemburg Stiftung
з коштів Міністерства закордонних справ ФРН*

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Регламент роботи:

Виступ на пленарному засіданні – 15–20 хвилин.

Обговорення доповідей – 20 хвилин.

Виступ на секційному засіданні – 10 хвилин.

Обговорення доповідей на секційному засіданні – 5 хвилин.

11 травня

РЕЄСТРАЦІЯ

(9.00–09.30)

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

(09.30–09.45)

Руслан Постолюк – кандидат історичних наук, професор,
ректор Рівненського державного гуманітарного університету

Анатолій Подольський – кандидат історичних наук, директор
Українського центру вивчення історії Голокосту

Максим Гон – доктор політичних наук, директор Центру студій
політики пам'яті та публічної історії «Мнемоніка»

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ №1
Війни і геноциди в дилемах конструювання
колективної пам'яті

Модератор – Вікторія Венгерська,
докторка історичних наук
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)

Олександр Лисенко, доктор історичних наук (Інститут історії України НАН України)
«Резервація» травми Другої світової війни як простір комеморативного конструювання

Василь Расевич, кандидат історичних наук (Центр міської історії Центрально-Східної Європи)
Сучасні «творці пам'яті» в Україні та їх інструментарій

Анатолій Подольський, кандидат історичних наук (Український центр вивчення історії Голокосту)
Місце пам'яті про жертви Голокосту в загальноукраїнській культурі історичної пам'яті: виклики, тенденції, перспективи

Сергій Римаренко, доктор політичних наук (Інститут політичних та етнонаціональних досліджень НАН України ім. І. Ф. Кураса)
Конструкти ідентичностей під час війни

Обговорення

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ №2

Культурна травма та пам'ять: теоретичний вимір аналізу

Модератор – Сергій Римаренко,

доктор політичних наук (Інститут політичних та етнонаціональних досліджень НАН України ім. І. Ф. Кураса)

Алла Киридон, докторка історичних наук (Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво»)

Культурна травма в конституюванні національної ідентичності: концептуальне поле дослідження

Володимир Бабка, кандидат політичних наук (Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво»)

Психологічні та соціальні теорії пам'яті: спроба конвергенції

Дарья Старикашкіна, Ph.D. (the International Graduate Centre for the Study of Culture, Giessen University)

Leningrad Jews: Memory of the Siege as shown through Ego-documents.

Олена Суший, докторка наук з державного управління (Інститут соціальної та політичної психології НАПН України)

Багатоликість травми: минуле, сьогодення, майбутнє

Вадим Василенко, кандидат філологічних наук (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України)

(Пост)колоніалізм, (пост)тоталітаризм і травма: ідеологія і репрезентація

Ігор Усатенко, кандидат історичних наук (КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»)

Способи реценції та подолання суспільством історичної травми

Обговорення

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ №3
Гендерний ракурс формування пам'яті
Модераторка – Наталія Івчик,
кандидатка історичних наук (ГО «ЦСПП «Мнемоніка»)

Оксана Кісь, кандидатка історичних наук (Інститут народознавства НАН України)

Гендерні особливості особистих наративів про ГУЛАГ: про що (не)розповідають українки-політв'язні

Наталія Малиновська, кандидатка політичних наук (Національний університет «Острозька академія»)

Гендерна політика кримських татар у націотворчих процесах першої половини ХХ століття

Микола Гоманюк, кандидат соціологічних наук (Херсонський державний університет)

Анастасія Маркелюк, студентка (Херсонський державний університет)

Гендерні аспекти годоніміки в обласних центрах півдня та сходу України

Наталія Івчик, кандидатка історичних наук (ГО «ЦСПП «Мнемоніка»)

Усні свідчення як ретранслятор колективної пам'яті (на прикладі відеосвідчень Інституту візуальної історії та освіти Фонду Шоа)

Ірина Левчук, кандидатка історичних наук (Боремецька ЗОШ)
Жіночі образи в шкільній історичній освіті старшокласників

Аліна Пониपालяк, аспірантка (Національний музей історії України).

Жінки у вирії війни, доля жінок у підпіллі 1941–1943 рр.

Обговорення

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ №4
Символічний простір і колективна пам'ять

Модераторка – Алла Киридон,
докторка історичних наук
(Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво»)

Алла Петренко-Лисак, кандидатка соціологічних наук
(Київський національний університет імені Тараса Шевченка)
Візуальні коди міста: технології соціальної пам'яті

Євгенія Горюнова, кандидатка історичних наук (Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського)
Російська анексія символічного простору Криму в контексті гібридної війни

Ганна Бондар (Координаційний центр взаємодії з Кабінетом Міністрів України при Президентові України)
Порівняльний аналіз процесів меморіалізації подій 11 вересня 2001 року в Нью-Йорку та подій Революції Гідності в Києві

Дарина Пирогова, соціологиня (Студії живої історії, Аналітичний центр CEDOS)
Альтернативні форми монументів та меморіальних практик у міському просторі: українські та світові тенденції. Каталог як форма роботи із політикою пам'яті на перетині із мистецтвом

Богдана Брежнєва, магістерка правознавства та психології (Український кризовий медіа-центр)
До питання про репрезентацію військових конфліктів у краєзнавчих музеях Донецької та Луганської областей

Максим Гон, доктор політичних наук (ГО «ЦСПП «Мнемоніка»)

*(Спо)творення як інструмент формування регіональної пам'яті
(на прикладі газети «Волинь» часів Другої світової війни)*

Роман Кикта, викладач (Комунальний заклад Львівської
обласної ради Львівського коледжу декоративно-ужиткового
мистецтва ім. І. Труша)

*Скульптурна пластика в урбаністичному середовищі як засіб
конструювання символічного простору (на прикладі творчості
М. Дзіндри)*

Наталя Громакова, кандидатка історичних наук
(Університет державної фіскальної служби України)

*Галицькі проекти Відня у першій половині XIX століття:
польський вимір*

Сергій Власюк, аспірант (Національний університет
«Острозька академія»)

*Визвольні змагання 1917-1921 рр. у пам'ятках: нормативне
закріплення*

Презентація книги Оксани Кісь
«Українки в ГУЛАГу: вижити значить перемогти»

12 травня

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ №5
Література та медіа:
дискусивні проєкції репрезентації минулого

Модератор – Петро Долганов,
кандидат історичних наук (ГО «ЦСПП «Мнемоніка»)

Ірина Захарчук, докторка філологічних наук (Рівненський державний гуманітарний університет)

Пам'ять та ідентичність (українські літературні проєкції Голокосту)

Христина Рутар, аспірантка відділу української літератури (Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України)

Література і/як пам'ять: погляд на місця пам'яті у сучасному історичному українському романі крізь призму memory studies

Оксана Калішук, докторка історичних наук (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)

Волинь 43 у кіно та театрі: правда та вимисли

Андрій Климчук, редактор («Віртуальна Польща», «Віртуальні історичні міста»)

Образи Львова в найдавніших фільмах: до 1939 р.

Ольга Гонтарська, аспірантка (Інститут історії ім. Тадеуша Мантейфеля Польської академії наук)

Українські історичні, ігрові кінострічки у часах трансформації. Практичний вимір досліджень

Андрій Слесаренко, кандидат історичних наук (Рівненський державний гуманітарний університет)

«Празька весна» 1968 р. у висвітленні телевізійного серіалу "Тридцять випадків майора Земана"

Аліса Жуковська, кандидатка політичних наук (ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»)

Соціальні медіа як тригер формування колективної європейської ідентичності

Сергій Воробйов, аспірант (ЧНУ ім. Б. Хмельницького)

Формування колективних уявлень про минуле у сучасному російському кіномистецтві

Олена Геча, аспірантка кафедри історії України (Житомирський державний університет імені Івана Франка)

Нацизм, сталінізм, космополітизм в долі Дрезденської галереї: кіноматографічні й літературні образи

Тетяна Хітрова, викладач (Запорізький національний технічний університет)

Медіадискурс «пам'яті»: структура семантичної моделі

Іван Братусь, кандидат філологічних наук (Київський університет імені Бориса Грінченка)

Роль ІКТ у процесі формування історичної пам'яті

Еліна Кац, експертка у сферах PR та маркетингу

Мова ворожнечі у соціальних медіа та формування політичної культури

Обговорення

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

СЕКЦІЙНЕ ЗАСІДАННЯ №1

Тоталітарні практики політики пам'яті

Модераторка – Ірина Захарчук,

докторка філологічних наук,

(Рівненський державний гуманітарний університет)

Вікторія Венгерська, докторка історичних наук
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)

*Радянські експерименти в галузі економіки та знищені села:
збережені й конструйовані образи*

Галина Хорунжа, наукова співробітниця (Львівська
національна галерея мистецтв імені Бориса Возницького)

*Візуальні практики періоду тоталітаризму в експозиціях
українських музеїв: конструювання пам'яті та формування
ідентичності*

Артем Харченко, кандидат історичних наук (Центр
дослідження міжетнічних відносин Східної Європи)

*Практика насильницького переміщення дітей як неписана
сторінка пам'яті про Голодомор*

Андрій Усач, науковий співробітник (Меморіальний музей
«Територія терору»)

*Політика пам'яті від КДБ: місцева колаборація в радянському
публічному дискурсі 1960–1980-х рр.*

Ганна Капустян, докторка історичних наук (Кременчуцький
національний університет імені Михайла Остроградського)

Пам'ять про Голодомор в усній історії нації

Вікторія Свириденко, кандидатка історичних наук (Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна)
«Турецьке ярмо», російські «визволителі» та багатозначність болгарської нації: образи «інших» у публічному дискурсі соціалістичної Болгарії

В'ячеслав Долід, кандидат історичних наук (Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти)
Насильство в імперському просторі: фактори та практики

Алла Артемова, практична психологиня (РЕТК НУВГП)
Конструювання пам'яті та безпам'ятства про геноцид

Оксана Гуменюк, кандидатка історичних наук (Рівненський державний гуманітарний університет)
Сімейна політика в СРСР: метаморфози впроваджень

Перерва

Анна Медведовська, кандидатка історичних наук (Український інститут вивчення Голокосту «Ткума»)
Актуалізація теми Голокосту в публічному просторі та її вплив на колективну ідентичність радянських євреїв у період «перебудови»

Ірина Чернюк, кандидат політичних наук (Національний університет водного господарства та природокористування)
Політична ідентичність в процесі формування колективної пам'яті

Павло Леньо, кандидат історичних наук (Ужгородський національний університет)
Олекса Борканюк – диверсант без стажу: творення та формування образу Героя Радянського Союзу

Анастасія Чередниченко, кандидатка історичних наук (Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник)

Самоцензура в контексті становлення колективної пам'яті. Деформаційні процеси наукової спільноти 1920–1930-х рр. за щоденниками П.М. Попова.

Оксана Хом'як, кандидатка історичних наук (Музей історії Києва)

«Дивізійна ідеологія» або про що (не)розповідають ветерани дивізії Ваффен СС «Галичина»

Тарас Білоус, магістр історії (журнал «Спільне»)

Націоналізація історії в УРСР в роки «перебудови» та роль істориків-нонконформістів

Євген Кравченко, аспірант історичного факультету (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара)

Демографічні втрати від Голодомору 1932–1933 рр.: від складнощів розрахунку до політизації в рамках творення колективної травми нації

Юрій Капарулін, кандидат історичних наук (Херсонський державний університет)

Пам'ять про єврейські аграрні поселення Півдня України в соціокультурному просторі сучасної України

Юлія Павлів, аспірантка (Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України)

Образ «малої вітчизни» у свідомості українців, депортованих з Польщі у 1944-1951рр.

СЕКЦІЙНЕ ЗАСІДАННЯ №2
Інституційні репрезентанти політики пам'яті

Модератор – Володимир Бабка,
кандидат політичних наук
(Державна установа «Енциклопедичне видавництво»)

Віталій Масненко, доктор історичних наук (Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького)
Проблема інструменталізації історії України в контексті сучасної політики пам'яті

Людмила Стрільчук, докторка історичних наук (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)
Порівняльний аналіз політики пам'яті України та РП щодо міжнаціонального протистояння на Волині 1943–1944 рр.

Сергій Шамара, кандидат історичних наук (Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького)
Конфліктні історичні дискурси у «сусідській пам'яті»: прикордоння Україна – Польща – Білорусь

Роман Романцов, PhD в галузі політичних наук (Інститут Центрально-Східної Європи у Любліні)
Голокост у політиці пам'яті Білорусі, України і Литви 1991–2018 рр.

Віталій Лесняк, кандидат політичних наук (Рівненський державний гуманітарний університет)
Взаємодія державної влади та інститутів громадянського суспільства у формуванні політики історичної пам'яті в сучасній Польщі

Роман Михальчук, кандидат історичних наук (Рівненський державний гуманітарний університет)

Діяльність закордонних інституцій у контексті збереження пам'яті про Голокост у Мізочі

Ігор Хаврук, кандидат політичних наук (Рівненський державний гуманітарний університет)

«Змушування до пам'яті» як складова конструкту політики пам'яті у міжнародних відносинах: співвідношення «жорсткої» та «м'якої сили»

Євгеній Федоренко, аспірант кафедри всесвітньої історії (Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка)

Роль діячів української діаспори Чехословаччини у формуванні історичної пам'яті про Українську революцію 1917–1921 років

Володимир Парацій, завідувач відділу (Державний історико-архітектурний заповідник у м. Бережани)

Поліетнічне історичне місто у різноманітні колективної пам'яті: національний аспект (Бережани як приклад)

Світлана Осіпчук, викладачка (Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»)

«Старого не рушимо, нового не вводимо»: комемораційні практики на території т. зв. «ДНР» та «ЛНР»

Людмила Валюх, кандидат історичних наук (Рівненський державний гуманітарний університет)

Правове закріплення інтерпретації історичних подій як складова політики пам'яті

Галина Хорунжа, науковий співробітник (Львівська національна галерея мистецтв імені Бориса Возницького)

Візуальні практики періоду тоталітаризму в експозиціях українських музеїв: конструювання пам'яті та формування ідентичності

Олеся Харчук, магістрантка (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)

Роль політичних акторів у формуванні колективної пам'яті в державах-членах ЄС

Євгенія Моляр, магістрантка (Український кризовий медіа-центр)

До питання про репрезентацію військових конфліктів у краєзнавчих музеях Донецької та Луганської областей

Дана Довгаль, аспірантка (Рівненський державний гуманітарний університет)

Пам'ять про жертв геноциду в Руанді: проблема репрезентації в музеях країни

Перерва

Олександр Постельжук, кандидат історичних наук (Рівненський державний гуманітарний університет)

Потенціали українського інклюзивного націоналізму в Україні

Микола Горох, старший науковий співробітник (Чернігівський історичний музей імені В. В. Тарновського)

Часопис «Діло» як джерело формування колективної пам'яті про Торгсин

Алла Шваснко, магістрантка (Рівненський державний гуманітарний університет)

Роль української опозиції у процесах політичної інструменталізації пам'яті: 2010–2014 рр.

Підсумкове пленарне засідання